

pisem do knihy akcionářů a schválením nabytí spoluvlastnictví zmíněných dvou akciových podílů i valnou hromadou společnosti na poměru tom ničeho se nezměnilo. Do knihy akcionářů mohla žalovaná společnost zapisati pouze majitele celých akcií anebo akciových podílů, a valná hromada byla oprávněna dle §. 4 stanov povolití toliko převod celých akcií nebo akciových podílů; jedině takovým převodem akcií, pokud se týče akciových podílů mohli jich nabyvatelé dosíci členství společnosti a zápis jich do knihy akcionářů mohl sloužiti za členskou legitimaci. Ustanovení článku 183 a 223 obch. zák. předpokládají, že jde o převod celých akcií nebo akciových podílů, které nový nabyvatel jest povinen předložit za účelem schválení převodu. Jen v těchto případech vystupuje akciová společnost, jsouc vázána stanovami i zákonem, jako spolukontrahent, a nemá následkem toho zápis žalobců do knihy akcionářů a schválení prodeje spoluvlastnictví akciových podílů, žalobcům udělené valnou hromadou žalované akciové společnosti, oproti této žádných právních účinků.

Čís. 301.

Za trvání nájemního poměru není pronajímatel oprávněn, naléhati na nájemce, by uvedl najatou věc do stavu, v jakém ji byl převzal a bude svého času povinen vrátiti.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv II 212/19.)

Žalobce A domáhal se jako pronajímatel na nájemkyni bytu, by nahradila novými poškozenou mísu v klosetu a umývadlo v koupelně a dala do pořádku pochroumaná kamna. Prvá stolice uznala dle žaloby, podotknuvši v důvodech rozsudku, že dle § 1100 obč. zák. jest žalovaná povinna odevzdati najatý předmět v témže stavu, v jakém jej převzala. Dle toho jest žalovaná povinna zničenou mísu a umývadlo nahraditi novými a provést opravu kamen. Z téhož zákonného ustanovení plyne však také její povinnost najatý předmět udržovati ve stavu, v němž byl převzat a tedy i povinnost nahraditi zničené předměty novými, resp. opravit poškozené již nyní (tak také Krasnopolski: Obligace str. 142 a Gl. U. N. F. čís. 3653). Odvolací soud zamítl žalobu pro tentokráte vycházející z tohoto právního názoru: Právním vytýká odvolatelka prvnímu rozsudku, že jí náhrada škody již nyní uložena byla. První soudce odvolával se k odůvodnění svého názoru na ustanovení § 1109 obč. zák.; z tohoto ustanovení však nevysvítá, že nájemce jest též povinen, najatý předmět po celou nájemní dobu udržovati ve stavu, v němž byl převzat. Kdyby to zákonodárce byl žádal, zajisté by to byl jasně vyslovil. Dle tohoto ustanovení stačí, když nájemce najatou věc odevzdá v řádném stavu v čase ukončení nájemního poměru. Tím ovšem nejsou vyloučeny případy, ve kterých oprava se musí státi ihned, nemá-li podstata najaté věci trpěti. O takový případ však tu nejde, neboť tím, že poškozené předměty se nenahradí jinými, pokud se týče neopraví, jest poškozen pouze nájemce v užívání bytu, nikoliv vlastník domu.

Nejvyšší soud dovolání žalující strany nevyhověl.

Důvody:

Uplatňujíc revisní důvod č. 4 § 503 c. ř. s. snaží se dovolání prokázati, že rozsudek soudu druhé stolice jest právně mylným, poněvadž žalobní nárok pro tentokráte zamítl, ačkoliv odvolací soud sdílí názor první stolice, že zmíněné škody na předmětech v najatém bytě povstaly zaviněním žalované. Dovolání nelze však přiznati oprávnění, neboť naříkaný rozsudek nalézá v připojených důvodech jak věcnou, tak i zákonnou oporu. Názor dovolatele, že přísluší mu právo žádati již nyní odstranění zjištěných vad, protože žalovaná ručí za škody na zmíněných předmětech podle 30. hlavy obč. zák., není případným. Předpisy této hlavy obč. zák. není sporná otázka řešena. Ohledně vzájemných práv a povinností pronajímatelů a nájemců sluší přihlížeti ku zvláštním ustanovením, obsaženým v §§ 1090 a násl. obč. zák. Z těchto však nelze právo na bezodkladné odstranění vad odvozovati. Dle § 1098 a 1109 obč. zák. mohou nájemníci věci najatých užívati podle smlouvy po umluvený čas — tento v tomto případě ještě nevypršel — a jsou povinni po této době věc, v nájem vztou, vrátiti v tom stavu, v němž ji byli převzali. Taktéž vyplývá z § 1111 obč. zák., že vzala-li věc najatá škodu, nebo byla-li zlým užíváním opotřebována, jest třeba, by pronajímatel nejdéle do roka od navrácení pronajaté věci žádal náhradu za škodu zaviněním nájemníka povstalou. Je tedy předpokladem nároku pronajímatelova, aby v době navrácení věci škoda ještě trvala, t. j. by nebyla do té doby odstraněna. Z toho nutno souditi, že jest nájemníkům ponecháno, by do navrácení věci po případě vady a škody sami odstranili. Názor dovolatelův, že toto ustanovení platí pouze ohledně změn, ku kterým nájemník důvodem svého práva užívání byl oprávněn, kdežto jiné změny povstale zaviněním třeba v každém případě ihned již po dobu nájemního poměru odstraniti, není v zákoně opodstatněn. V příčině sporné otázky není dále případným poukaz na to, že nájemník dle § 504 obč. zák. smí upotřebiti najaté věci jen dle své potřeby, neporušiv podstaty její. Taktéž není rozhodným, že dle § 1118 obč. zák. pronajímatel může žádati, by nájemní smlouva dříve byla zrušena, když nájematel užíval najaté věci tak, že pronajímateli vzchází z toho značná škoda, neboť tohoto práva se žalobce ani nedomáhal.

Čís. 302.

Při distančním obchodě rozumí se po zákonu sama sebou podatelova povinnost, postarati se s péčí řádného obchodníka o zaslání zboží na místo určení.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv II 217/19.)

Firma B. v Mor. Ostravě zakoupila u firmy A. ve Vídni zboží »ab Fabrik emballagefrei, Lieferzeit prompt, Kondition bei Erhalt der Ware«. Na zboží zaslala prodávatelka kupitelce fakturu se žádostí, by učinila disposice o zboží, pro ni v továrně přichystaném, a zaslala fakturovanou kupní cenu, poněvadž firma B. koupila zboží z továrny a jest proto na ní, by zboží v továrně převzala a zaplatila z ruky do ruky cenu tržovou,